

תמצית הדף היומי

פרשת חוקת

יומא סג-ט

דף סג ט

דיני שחטו חוץ: א. שחט שני שעירי יוב"פ בחוץ אחרי שהגירל חייב על של שם ופטור על של עזאול, וקודם שהגירל חייב על שניהם הואיל וראוי לשעיר הנעשה בחוץ, ואף דמחוסר עבודת היום, אין מחוסר זמן לכו ביום [דאין זה חסרון מעשה גנוף]. ב. משא"כ בהגירל דהוי מחוסר מעשה [ואף שאין זה חסרון מעשה גנוף, מ"מ מצוה האמורה בהם כמחוסר מעשה]. ג. שלמים ששחטו בחוץ קודם פתיחת דלתות ההיכל פטור דהא בפנים נמי פסולים דכתיב ושחטו פתח אהל מועד, ומחוסר פתיחה כמחוסר מעשה. ג. פסח ששחטו בחוץ בשאר ימות השנה לר' חסדא שלא לשמו חייב ולשמו פטור וה"ה בסתמא, ולא אמרינן הואיל וראוי שלא לשמו בפנים היות וצריך עקרה, ולרב דימוי אף שלא לשמו פטור דעקרת חוץ אינה עקרה, ולרבינן אף לשמו חייב דאי"צ עקרה שהרי פסח בשאר ימות השנה שלמים הוי, אך מחוסר זמן בין בגופו [קודם שמונה מלידתו] ובין בבעלים [כזב ונה וכו' שהקריבו קודם זמן]. שהקריבו אשם לשמו פטור [אך עולה ושלמים חייבין דבאין גנוף]. ולא אמרינן דחייב הואיל וראוי שלא לשמו בפנים משום דבעי עקרה [אך דאם שחטו שלא לשמו חייב דכל הובחש שנעושו שלא לשמו כשרים]. ד. קדשי בדם הבית התמעטו משחטו חוץ דאינם ראויים לפתח אהל מועד, אך שעיר המשתלח ופרה אדומה אף דראויים פטור שגא' לה, ולא הוציא הגך ששחטו בחוץ לה [ולא בשחטו חוץ להוציא דהא אל פתח הוי לרבות, אך שלא יקדישו מחוסר איחור עיר מלא, דהא רישא דקרא ממעטנו מאשה]. ומקשינן דמ"ט איצטריך קרא הלא אין הגורל קובע אלא בראוי לה, ומשנינן: א. להנן המצרי דאפי' דם בכוס מביא חבירו ומוזג לו, והוי דאף דלית ליה דחויין שמוא אית ליה הגרלה. ב. לר"ש דאם פסל אחד מהם מביא חבירו שלא בהגרלה. ג. לרבינא כגון שהומם וחיללו על אחר, ומום פוסל בשעיר המשתלח מקרא דלה' ואף דמיט' זמינה מ"מ נאים [ואשה לא תנה אלו ההלכים, ומזה אפי' מקצתן, מזה ז' וריקת דמים]. ד. לרבא כגון שאחר שהגירל שחטו את אמו ביו"כ בשביל חולה, דנעשה השעיר מחוסר זמן משום אותו ואת בנו, ודחייתו לצוק היינו שדחיתו.

דף סד ט

מת אחד מהשעירים לאחר ההגרלה יביא אחר וגירל והשני ירעה, ולרב מקריבים את הראשון ושני שבוגו שני ירעה, אך לר' יוחנן מקריבים את השני, ופליגי האם בע"ה נדחין [הסימן: ר' יוחנן- נחתה]. ולח"א רב יליף דאין בע"ה נדחין ממחוסר זמן, ודחי דשאני מחוסר זמן שלא נראה כלל, אלא יליף מבעל מום עובר דכתיב מום בם דאחר שעובר ירעה והשני דבע"ה אין נדחין, אך לר' יוחנן לרבי למילף מבע"ה משום דכתיב בהו ביהם' למעוטי אחרימי שאם נדחו ידחו, ולרב איצטריך בהם' שע"י תערובת מוצין וכו' א"א [דאם קרב ראשו של אחד מהם יקריב כל האשם כולם, דאחר שתעריב ליכא איסורא דאו ותלני לקולא]. * לרב מקריב את הראשון דס"ל כר' יוסי דקאמר דמצוה בראשון, והיינו להו"א מקופות של תרומת השלש שכותבין עליהן א' ב' ג' לידע איזה ראשון, ודחי' דהתם שאני שבתחלה רק הראשון נראה, ולא מסתגא מהמפריש פסחו ונאמר והפריש אחר תחתיו, דלהלכמי קריב איזה שירצה, ולר' יוסי מצוה בראשון א"כ השני מובחר הימנו. * משנתנו דייקא כרב דקאמרינן דאם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו, ומשמע דאיך כדקא' קא, וברייתא דייקא כר' יוחנן שמקריבים את השני שגא' יעמד חי למעט מי שכבר עמד וחבירו מת. * נשפך הדם ימות המשתלח וש"מ בע"ה נדחין כר' יוחנן, ורב קאמר אליבא דרבנן. * מנתני כוונת דרב דייקא דפליגי ר"י ורבנן בראשון ועוד דסיפא. * דגן דהשני ירעה דאין חטאת ציבור מזה ומשמע דשל יחיד תמות, ובשלמא לר' יוחנן דשני שבוגו ראשון ירעה ומתכפר בשני שבוגו השני, כיון שנתכפר בשאינה אבודה- אבודה מזה וכד' אבא, אך לרב קשיא דתהא כמפריש לאחריות שמתכפר באחת והשניה רועה, ודחי דכיון שמצוה בראשון הוי מעיקרא כמפריש לאיבוד. * לר"י נשפך הדם ימות המשתלח קאי אשני שבוגו ראשון ומתכפר בשני שבוגו שני ואתי נמי כרב. * מקשינן לר' יוחנן מהו יעוד א"ר יהודה' דמשמע דפליגי בתרתי, הלא אף רבנן סברי דראשון ידחה. [אך לרב ברישא פליגי בחטאת ציבור, וסיפא כבע"ה].

דף טו ט

לר' יהודה חובות של שנה זו קרבים לשנה הבאה, ולכן בני העיר שאבדו כליהם ונמצאו עולין להם לשנה הבאה [ואם נתרמה תרומה קודם שאבדו נשבעין לגוברין שהרי תורמין אף על האבוד, ואם לאו נשבעין לבני העיר]. ומקשינן דא"כ מ"ט פ' ושעיר של יוה"כ שאבדו והפריש אחרים לתחתיהם ימותו לרבירי ר"י ולא מקריב להו לשנה הבאה, והתירושי: א. קרובות ציבור צריך להביא מתרומה חדשה כד' טבי, וגורנין פ' אטו שעיר, ודחי דאין משום גזירה ירעה ימותו, ועוד דתרומה מן ההדש הוי יקר למצוה ולא לעכב. ב. אין הגורל קובע משנה לחברתה, ולא אמרינן דנייריל שמוא יאמר לשגורל קובע משנה לחברתה, וגורנין פ' אטו שעיר, ודחי כנ"ל דמשום גזירה אמאי ימותו. ג. גזירה משום חטאת בעליה, ושעיר שהוא של ציבור גזרו אמו פ' ר"ה דמי דמשום גזירה אמאי ימותו. ד. גזירה משום חטאת שעברה שנתה, אך היא גופא לא עברה שנתה וכרבי דקסבר דשנה תמימה לענין מוכר בתי ערי חומה שסח' יום, וכן כרבנן דס"ל דמנוה יב' חודש ימים, ופר גזריא אטו שעיר, ודחי כנ"ל דמשום גזירה אמאי ימותו, ועוד דחטאת שעברה שנתה אלא לרעה ולא למלתה. ה. חטאת הוי דהוי גזירה משום תקלה שמוא יקריבם קודם ויהכ"פ [וכדמצינו שאין מקפדין וכו' בזמן הזה ואם הקדיש בהמה תעקר, פירות כסות וכלים יקפו, וכלי תמכות יולך תנאה לים המלח] וכיון דבת הקרבה היא טריד בה, אך בכל מקום שיש דין רועה אין חשש לתקלה, דכיון שאין עומדים להקרבה מסח' דעתיה מיניה. ומיית' דתקלה גופא פלוגתא דתנאי גבי קרבן פסח ומעות שלא קרבו בראשון אם יקריבם בשני.

דף טז ט

הכה"ג מתוודה על השעיר עוונות בני ישראל, ולכאפי' אתי אפילו כשישתי ר"י דהכהנים ג"כ מתכפרים בשעיר, דהלא הם נכללים בכלל עמך ישראל. * איש להכשיר את הזר דלא נימא כפרה כתיב ביה, אך הכהנים לא הניחו את ישראל להולכי [מעשה והולכי ערסלא וישראל היה]. * עתי' שיהא מוזמן לכך מאתמול, ועתי' אפי' בשבת שאם חלה מוכריב על תניפו ואף לר"י דחי נושא את עצמו אך חלה שאני, וש"מ דעירוב והוצאה לשבת ואין עירוב והוצאה ליו"כ [דאם איכא איסור א"צ ביתר מיוחד לשבת שהרי גם כשחל בחול דינו כשבת]. וכן עתי' אפי' בטומאה דנכנס

ממא לעורה ומשלחו. * חלה השעיר ירכיבו על כתפו, חלה משלחו ישלחו ביד אחר, דחפו לצוק ולא מת ירד אחיו וימיתנו, ור"א נשאל ע"כ ולא רצה להשיב מה שלא שמע מרבו, ועוד נשאל: פלוני מהו לעוה"ב [על אדם אחד שאלוהו, א"נ שלמה בן דוח]. הצלת הרועה והכבשה מהארי [היינו בת שבע. תוס']. ממזר מהו לירש, ומהו לסוד את ביתו אחר החורבן, ומדוע ה' חילוק מיתות במעשה העגל מאחר שבמעשה שוין [ורב לוי חד אמר: יזכב וקטר בסיף, ונפך ונשק במגיפה, שמה בלב בהדרוקן, וחד אמר: עדים והתראה בסיף, עדים בלא התראה במיתה, לא עדים ולא מיתה בהדרוקן]. * שבטו של לוי לא עבד לעגל והא דכתיב האומר לאביו ולאמו וכו' אביו אבי אמו מישראל וכו'. * כבש עשו לו מפני הבבליים שמתלשין בשערו ואומרים טול וצא שלא להשהות את העוונות, ולרב"ב ח"ה הוי אלו אלכסנדריים, ונהה דעתו של ר' יוסי בכך [דמשפחתו היתה מבבל וקשר לו הדבר].

דף טז ט

כמה מילין וסוכות היו בין ירושלים לצוק: א. לר"מ יב' מילין ו' סוכות [ומלוין אותו מסוכה לסוכה, שפיל הוא תחום שבת, חוץ מאחרון שדרוקן ב' מילין ומלווהו מיל, והוא מעשוי מרחוק]. ב. לר' יהודה' מ' מילין וט' סוכות, והיה מלווהו עד הצוק. ג. לר' יוסי' ה' סוכות וי' מילין ויוצא ע"י עירוב, וא"ל אלעזר בנו דא"כ סג בשנת סוכות. * מקיירי ירושלים היו מלווין אותו עד הסוכה הראשונה. * על כל סוכה אומרים לו הרי מזון והרי מים, אף שמעולם לא הוצרך לכך, דאינו דומה מי שיש על פת כסלו למי שאין לו. * היכן נתנו לשון של זהירות: א. בתחילה נתנו בפתח האולם מבחוץ ואם לא הלבין היו צעירי. ב. התקינו לקושרו בפתח האולם מבפנים, ועדיין היו מציינין ורואין. ג. התקינו שיהיו קושרין אתו חציו בסלע וחציו בין קרניו [ולא קושר כולו בסלע שמו יקדים להלבין ומייתבא דעתיה ולא ידחפו לשעיר, ולא קושר כולו בשעיר שמו יכופ ראשו ולא יכולו לראותו]. * אברי שעיר המשתלח: לחד מ"ד מותרין בהנאה שנאמר 'במדבר', וכן סבר רבא דלא אמרה תורה שלא לתקלה, וגזירה' שהוא לשון איסור אתי לדברי' א. לחתוכה [שיהא הצוק חתך ולא משופע]. ב. מתגורר ויורד. ג. אני' ה' גזרתו ואין לך רשות להרהר בהן, ולהדי מ"ד אסורין דכתיב גזירה [לשון חומר ואיסור]. ומדברר אתי לרבות נוב ובעוין שילה ובית עולמים [דכתיב ג' פעמים מדבר]. * עזאול היינו עז וקשה שבהרים, א"נ שמכפר על מעשה עווא ועזאל שנכשלו בעריות. * מאימתי המשלח משטמא גנדי: א. לר' יהודה' קשיא משטמא גנדי וירושלים שנאמר והמשלח. ב. לר' יוסי' עד שהגיע לצוק. ג. לר"ש זורקו בבית ראש ומטמא בגדים. [והשלח את המשלח היינו המלוים אינם מטמאים דכתיב המשלח].

דף טז ט

בא לו אצל פר ושעיר הנשרפין קרעו והוציא את אמוריהן ונתנו בקערה של כלי שרת כדי להקטירן ע"ג המזבח כשיגיע זמנם [אחרי שיוציא כף ומחתה, ויקריב מוספין ותמיד של בין הערבין]. * מנתח האיברים כשהעור ע"ג הבשר בלא להפשיטן דיליף בגז"ש עור בשר ופרש מפר כהן משיח שאחר שהוציאו שילם נתתו בלא הפשטו והבשר בעורו פפרשו בקרבו. * פר ושעיר של יוה"כ נשרפין חוץ לג' מנותח דיליף מפר העלם ופר כהן משיח, והא דכתיב 'מחוץ למחנה' דמשמע מנתח אפר היינו למזמאת בגדי, ולר"ש [דאין מטמא בגדים עד שיוצת האור רבוין] יליף חוץ למחנה בגז"ש מנתח אדומה ששורפין כמזוהה של ירושלים, אך לרבנן שרפנין להו בצפונה ככל מעשה חטאת בצפון. * אל שפך הדשן ישרף' לרבי יוסי צריך שמקודם יהא שם דשן, ולרב"ש' שיהא מקומו מושפך כמדורן, ולאפי' לכו"ע צריך ליתן שם דשן ונהו אם צריך שיהא מקומו מושפך. * רק השורף מטמא בגדים והוה מסייע בשעת שריפה ולא המצית או המסדר, ולת"ק מטמא בגדים עד שנעשו אפר, ולר"א בר"ש' עד שיוצת הבשר, ואיכא בנייהו דרשויא אחרת ארוכא [היינו שנתך הבשר אך לא נעשה אפר דלת"ק מטמא]. * אמרו לכה"ג שהעשוי ישרף למדבר והיה להם סימן לכך: א. לת"ק ע"י הפנת סדרין. ב. לר' יהודה' מירושלים ועד בית חדודו [ראש המדבר] יש ג' מילין, הולכין מיל, חוזרין מיל, ושוהין כדי מיל. ג. לר' ישמעאל לשון זהירות היה מלבין.

דף טז ט

בא לו לקרוא את הפרשה [ילפינו ממילואים], ויכול לקרואה בבגדי בוץ או באימצולית לבן משלו. * חזון הכנסת נוטל ס"ת ומעבירה לכה"ג ע"י ראש הכנסת והסגן, וליכא למילף מהכא שהולכין כבוד לתלמיד במקום הרב כמלה משום כבודו של הכה"ג. * כהה"ג עומד ומקבל ועד עכשיו ישב ארבעה בעזרת נשים, וכן פירש הר סהא את שיתת ת"ק בבביתא, והלא כראב"י הסובר שהיו קורין בהר הבית וכדאשכחן גבי עזרא [ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים]. ומייתנין שעזרא בירך את שם ה' הגדול והוה שגידלו בשם המפורש, או שתקן שיאמרו בסוף כל ברכה ברוך ה' אלוקי ישראל מן העולם ועד העולם [דהא אין אומרים שהמפורש גמבלין, א"כ איכא הוראת שעה], או שהזיח עטרה ליושנה לומר הגדול הגבור והנורא כמו שאמרו משה [ויימרה והיאל השמיטנו רוח איכו דמרים משתעבדין, ודוענין בהקב"ה שאמיתו ולא מיבו בן], ובקשו את היצירה' של ע"ז וניתן להם, וכן נמסר בידם יצרא דערויות וסמא ותינו, ואהני שרדם לא יתגרה בקרובותיו, ושהררוהו דאל"כ כליא עלמא. * קורא פרשת אחרי מות ואך בעשור דמותה' לדלג כל זמן שלא פסק המתורגמן- בתורה בענין אחד, ובגביא בשני עניינים, ואין מולגין מנביא לנביא ובנביא של תרי עשר מדלגין ובלבד שלא ידלג מסוסף להתחלה. * בעי אם מותר להנות מבגדי כהונה אף שלא בשעת עבודה, והשמועות: א. מזה דהכה"ג קורא באימצולית לבן משלו ש"מ גינתן להנות, ודחי דקריאה צורך בעבודה. ב. הכהנים לא ישרו בבגדי כהונה ומשמע שייכלו לאכול, ודחי דאכילה צורך עבודה דהכהנים אוכלין ובעלים מתכפרין [וכן אין מולגין בהן סתם, ונקט דווקא שיהא אגב סיפא דמקפלין שיש בזה חידוש דלא איכפת לן אם יפח אחר שפטין]. ג. פושטין ומניחין את בגדי הכהונה תחת ראשיהן וש"מ דניתנו להנות, ודחי דנגדן שפיר דמי, וה"ה מסתבירן שהרי היה באבני כלאים ואסור אף בהצעה שמת יתכרך נימא על בשרו, ואפילו אם מתפסק ליה מיד בני ובני אסור, ולרב אפי' מנתח ישראיתן וליכא הנאה דבגדי כהונה קשין הם. ד. למקטא מוכיחיה מברייתא דבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן במקדש אף שלא בשעת עבודה אבל לא במדינה [שנתה בהן דרך חול], והא דשמעון הצדיק לבש בגדי כהונה כשהלך לבקש מאלכסנדר מוקדון שלא יחריב את ביהמ"ק כעצת הכותים [שהרי מתפללין שם עליו ועל מלכותו, וקיבל את דבריהם, ותלו את הכותים בסוסיהם] למרות שהיה זה במדינה, משום שראויין היו לבגדי כהונה ולא הוקדשו עדיין, א"נ משום עת לעשות לה' הפרו תורתך.

לשניות הארות והוצאתו ליישום התעוזה במילין: 0527616637@gmail.com | 0504166339 | מקור ראשי - דרכי איש - 0504166339 | שטיבלך - דרכי איש [היכל השיעורים - בניילונית] * אהל שחטו רח' המגיד ממעוטיט 144 [בניילונית] * קולין - רח' ברים - 0527616637 | שטיבלך פתח יצחק [בכניסת בניילונית] * אמשיב- הרב נגור - 0527118594 * מילל דורשי ציון - [בניילונית]. * מילל הצות - רח' מוצפי [בניילונית]. * ישיבת תורת רפאל - הב"ח מ. אוליא הי"י. * גבעה א. אלת תורה - רח' הרב קאר [בניילונית] * בוטסון - גניץ - 0548461804 | היכל עובדיה - הרב אשר עמח הי"י * ישיבת ברית מרדכי - הרב טלי * ישיבת טשטנב- ברלב * ירושלים: מקור ברוך- 0527667506 * בית ישראל - מיר - 05833221000 | חדש- גבעת מרדכי - ישיבת הברון - 0548502661 | דרושים עזר מגינים הוציאם לזכות את הציבים ולמנוחה מוקדי העצה נסעמים - עזר למערכת.